

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji . . .	2,55 zł.
Z odnośzeniem i w agencjach . . .	2,65 „
Na pocztę, już z odnośzeniem . . .	2,91 „
Kwartalnie w ekspedycji . . .	7,65 „
Na pocztę już z odnośzeniem . . .	8,67 „
Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu — — części kwoty abonamentowej. — —	

OGŁOSZENIA:

od wiersza 6-cio lam. lub jego miejsca 16 gr. w dziale ogłoszeniowym, od wiersza mm. 3 lam. lub jego miejsca 40 gr. w dziale redakcyjnym. Z zagranicy 100% drożej.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9. przed poł.

Wtorek: Ludwika kr. Fr.
Środa: N.M.P. Jasnogórskiej

CHOJNICE, wtorek dnia 25 sierpnia 1931 r.

Słońca wschód 4,34 zachód 18,92
Księżycy wschód 18,37 zachód 01,11

Więści o krótkiej treści

O „Nautilusie“ niema wieści

Oslo. — O łodzi podwodnej „Nautilus“, która udała się we wtorek ze Szpicbergu pod lodem na próbną jazdę na północ, niema dotąd żadnej wieści. Próby nawiązania kontaktu radiowego z łodzią nie dały rezultatu.

Lot Amy Johnson

Tokio. — Lotniczka Amy Johnson rozpoczęła dzisiaj rano o godz. 4,54 lot powrotny do Londynu.

3 osoby utonęły

Stokholm. Przy centrali elektrycznej Karsfors w południowej Szwecji trzy osoby chcące sfotografować zakłady, zostały przez masy nagłe napierających wód porwane i zatopione.

Strzelanina w Nowym Jorku

W piątek przyszło w Nowym Jorku kilkakrotnie do strzelaniny między policją a bandami zbrodniarzy. Dwaj policjanci i trzech bandyci zostali zabici 12 przechodniów w tym kobiety i dzieci, zostało przez zabłąkane kule częściowo ciężko zranionych.

Na zamku

Pan Prezydent Rzplitej odbył na Zamku dłuższą konferencję z premierem Prystorem, w ciągu której jak słycać, interesował się bardzo żywo pracami komisji międzyministerjalnej dla sprawy kryzysu i bezrobocia.

Przemówienie min. Zaleskiego w Genewie

Przy rozpatrywaniu sprawozdania Ligi Narodów za rok ostatni wygłosił ma na sesji Zgromadzenia Ligi przemówienie min. Zaleski. W przemówieniu swym min. Zaleski zill. współ. Polski z Ligą min. Zaleski zilustruje współpracę Polski z Ligą Narodów i poruszy szereg aktualnych zagadnień polityki międzynarodowej.

Nowy poseł Brazylijski złożył listy uwierzytelniające

Na audjencji na Zamku nowomianowany poseł brazylijski p. De Barros Pimentel złożył Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej listy uwierzytelniające.

Zgon dwu ofiar krwawego napadu w Krakowie

Kraków. — Zmarł w szpitalu św. Łazarza wywiadowca policji Mikrut, który brał udział w krwawym pościgu za włamywaczami na ulicach Krakowa. Drugi wywiadowca Bukowski walczył ze śmiercią. Również zmarł w szpitalu bandyta Mikołajczyk, zraniony w czasie pościgu.

Rekord świata w strzelaniu ustanowił płk. Bobrowski we Lwowie

Lwów. — Podpułkownik Ignacy Bobrowski, trenujący w specjalnym obozie we Lwowie, gdzie reprezentacja strzelecka Polski przygotowuje się do strzeleckich mistrzostw świata, ustalił nowy rekord świata z karabinu małokalibrowego w pozycji leżącej, osiągając wynik 393 pkt. Wynik ten jest o jeden punkt lepszy od rekordu światowego w tej konkurencji, zdobytego w roku ub. w Antwerpii przez fińlandczyka Lindgrene, który wybił 392 punkty.

Przed zmianą rządu w Anglii

Londyn. — Po wczorajszym 3-godzinnym posiedzeniu gabinetu Mac Donald, udał się natychmiast na audjencję do króla, podczas gdy gabinet obradował dalej.

Londyn, 24 sierpnia. Wczorajsze posiedzenie gabinetu trwało do godz. 22,45.

Biuro Reutera dowiaduje się, że dziś jeszcze odbędą się dalsze rokowania z przywódcami stron-

nictw w sprawie utworzenia rządu narodowego koalicyjnego.

Londyn, 24 sierpnia. Sądzą tu, że rokowania rządu z przywódcami konserwatystów i liberałów odnoszą się do utworzenia nowego rządu w którym zastąpione by były wszystkie trzy partje. Spodziewane jest jeszcze dziś ustąpienie gabinetu Mac Donald.

Ataki górnośląskiego „Volksbundu“

Niemiecki „Volksbund“ na Górnym Śląsku zwrócił się do Rady Ligi Narodów, przesyłając uzupełnienie swego pisma z dnia 7 stycznia br. W nowym swym piśmie „Volksbund“ przedstawia rozwój wypadków od 7 stycznia br. we własnym oświetleniu.

W czasie ostatniego posiedzenia Rady wśród obrad znalazło się zagadnienie, czy „zachwianie zaufanie mniejszości niemieckiej zostało przywrócone“. Na podstawie rzekomo obszernego materiału „Volksbund“ stwierdza, że to się nie stało. Zasadniczo nie się na Śląsku nie zmieniło, tylko w kilku wypadkach uwzględnione zostały życzenia Niemców o charakterze kulturalnym. Związek Powstań-

ców Śląskich korzysta nadal z uprzywilejowanego stanowiska, członkowie jego posiadają broń. Takim samym uprzywilejowaniem cieszy się Związek Obrony Kresów Zachodnich. Ludność nie może zrozumieć dlaczego odpowiedzialni za porządek i bezpieczeństwo urzędnicy, którzy swego czasu nie sprościli swemu zadaniu, pozostają nadal na swych stanowiskach. Dotychczas nie załatwiono sprzeciwów przeciw ostatnim wyborom do Sejmu śląskiego. Dlatego „wśród mniejszości niemieckiej panuje nadal obawa przed powtórzeniem się zajść z jesieni roku 1930“. Z tego też powodu „Volksbund“ prosi Radę Ligi Narodów o ponowne zajęcie się tą sprawą.

Gen. von Seeckt judzi

Gen. von Seeckt nie pozwala o sobie zapomnieć. Przeszedłszy z wojska na emeryturę zaczął się czynnie zajmować polityką. Ogłosił nawet broszurę na temat, jaka powinna być polityka zagraniczna Rzeszy. Obecnie znowu ukazał się jego artykuł w prasie amerykańskiej na temat zbrojeń. B. szef Reichswehry stara się przygotować teren do konferencji rozbrojeniowej, wiedząc że zagadnienie to specjalnie interesuje kraje anglosaskie.

Tezy jego nie są nowe. Źródłem wszystkiego zła, a nawet kryzysu gospodarczego są zbrojenia. Francja utrzymuje wielką armię i zmusza do tego inne państwa, narażając je na wielkie wydatki. Czyni to w imię swego bezpieczeństwa, ale bez pieczeństwo to rozumie jako zupełne zniaczenie Niemiec. Pokój francuski, to, zdaniem gen. von Seeckta, pokój cmentarny. Niemcy nie mogą się roz-

wijać. Dlatego też należy przeprowadzić równość zbrojeń: albo Niemcy będą mogli się zbroić tak, jak Francja, albo Francja rozbroi się do granic niemieckich.

Artykuł gen. von Seeckta miał uczynić odpowiednie wrażenie na opinii anglosaskiej. Chodzi o montowanie przymierza przeciw „najbogatszemu najlepiej uzbrojenemu państwu w Europie“ czyli przeciw Francji. Gen. von Seeckt chce wyzyskać nieuniknione zawiści międzynarodowe.

Tymczasem „Berliner Tageblatt“ ostro zaatakował gen. von Seeckta, który jest posłem do Reichstagu i członkiem partji ludowej, do której należy min. spraw zagr. dr. Curtius. Pismo to twierdzi, że gen. von Seeckt nie mógł sobie obrać gorszej chwili do atakowania Francji, z którą Niemcy muszą teraz żyć w zgodzie ze względu na kredyty.

Pertraktacje z Rumunją w sprawie dostawy samolotów polskich

Warszawa. Wracają z Krakowa do Warszawy dwaj generałowie rumuńscy, którzy towarzyszyli księciu Michałowi Rumuńskiemu. Pobyt ich w Warszawie ma na celu przeprowadzenie pertraktacji w sprawie zaopatrzenia armji rumuńskiej w polskie aparaty lotnicze.

Przyjazd gen. Hallera

Gen. Józef Haller, który już od dłuższego czasu nie był w Warszawie, przybył ma w przyszłym tygodniu do stolicy. Gen. Haller weźmie udział w posiedzeniu nowego zarządu Zw. Hallerczyków, wyłonionego na ostatnim zjeździe w Toruniu.

Śmiertelny wypadek robotników polskich we Francji

Lille. — Na drodze z Valenciennes do Longueville dwaj młodzi robotnicy polscy, Leon Rus i Emil Zamark, jadący na motocyklu, wpadli na zakręcie drogi pod samochód. Zamarek zginął na miejscu, zaś Rusa przewieziono do szpitala w stanie groźnym.

Likwidacja zatargu włosko - watykańskiego?

Rzym. — Według krążących pogłosek, w najbliższym czasie należy oczekiwać wszczęcia oficjalnych pertraktacji między Watykanem a rządem włoskim, celem definitywnego uregulowania istniejącego dotychczas konfliktu.

Według tych samych zapewnień, grunt do tych pertraktacji miał zostać przygotowany w rozmowach, jakie prowadził ojciec Jezuitów TacchiVenturi, cieszący się zaufaniem obu stron.

Rozmowy miały dotyczyć zasadniczego porozumienia, zaś w szczególności omawiane być miały z jednej strony cele, zadania i metody akcji katolickiej, z drugiej sprawa wychowania młodzieży. Osiągnięto rezultaty, świadczące o odprężeniu i zapewnieniu możliwości przystąpienia do rozmów oficjalnych na drodze dyplomatycznej.

Ojciec św. ponownie przyjął na dwugodzinnej audjencji O. Venturi'ego. Jednocześnie włoski ambasador Devecchi odwiedził kardynała stanu Pa-celli'ego.

Wojenna gotowość Sowietów Wojskowe znaczenie Piatiletki

(Revue des Deux Mondes z 1-go sierpnia 1931 r.)

Jeśli Sowiety przedsięwzięły uprzemysłowienie bardzo szybkie Rosji, to nie tylko dla celów gospodarczych, ale także dla zapewnienia jej na każdą sposobność całego materiału wojennego, którego może potrzebować, umożliwiając wytwarzanie u siebie.

W rzeczy samej, stając na gruncie ściśle gospodarczym, widzi się, że plan ten jest źle pojęty. Nie odpowiada on potrzebom ludności Z. S. S. R., fabrykacja przedmiotów pierwszej potrzeby jest za niedbana, a przeciwnie niektóre gałęzie przemysłu nie niezbędne, jakby się zdawało, są nadmiernie rozwinięte. Wszystko się zmienia i wyjaśnia, jeśli bierze się pod uwagę nie gospodarcze potrzeby kraju, lecz zamierzenia wojskowe.

Ciężki przemysł metalurgiczny i budownictwa mechanicznego, który uzyskał zdolność produkcji zwiększoną w stosunku 450 do 100 w porównaniu z okresem przed wojną, doszedł do rozmiarów niezrozumiałych ze względu na potrzeby rynku Z. S. S. R., o czym tak pisał niedawno w „Poslednie Nowosti” pewien znaczny współpracownik Sowietów do niedawna, obecnie emigrant:

„— Jeśli się weźmie pod uwagę to, że wszystkie fabryki tego działu mogą wytwarzać broń i amunicję, łatwo zrozumieć ich ciągły wzrost. W razie wojny rząd sowiecki będzie musiał uzbroić nie tylko wojsko czerwone, ale także proletarijat wszystkich krajów. W ten sposób plan piatiletki jest narządkiem wywołania załog wojennego i ogólnej rozprawy”.

Podobnie przemysł chemiczny otrzymał dotację 1 miljarda 500 milionów rubli i rozwijał się w sposób niesłychany. Dlaczego? Oczywiście dlatego, że przyszła wojna ma być wojną chemiczną.

Gorączkowo zabrali się również Sowiety do fabrykowania traktatów, tak dalece, że obecnie Rosja zajmuje drugie miejsce światowe w tym dziale produkcji. W Stalingradzie wzniesiono fabrykę, która może wytwarzać aż 540 tys. traktorów rocznie, gdy w Ameryce największe fabryki tylko połowę tej liczby. Warsztaty Putiłowskie są urządzone na wytwarzanie 25 tys. traktatów, a w Charkowie 3 tys. Budująca się obecnie fabryka w Czeliabinsku ma wytwarzać 40 tys. traktorów i taksamo druga jeszcze na Ukrainie. Skąd ta wyjątkowa wytwórczość? Bo traktory, które w czasie pokoju są niewinnymi maszynami rolniczymi, mogą, w czasie wojny, zamienić się bardzo łatwo w wozy do ataku, pociąg dział itd. Aby je w ruch wprawiać, potrzeba nafty. Więc też Sowiety, tak bogato wyposażone w ten dar przyrody, ożywiły działalność swych pokładów naftowych i w ciągu dwu i pół lat wykonały w tej dziedzinie całość planu pięcioletniego, zdobywając miejsce drugie po Stanach Zjednoczonych przed Wenezuelą.

Ograniczenie praw Polaków w Gdańsku

Wydawnictwo „Gazety Gdańskiej” zwróciło się z pismem protestacyjnym do senatu gdańskiego przeciwko zawieszeniu „Gazety Gdańskiej”.

W piśmie tem „Gazeta Gdańska” stwierdza, iż zawieszenie sprzeciwia się postanowieniem art. 4 konstytucji gdańskiej, art. 33 konwencji paryskiej art. 104 traktatu wersalskiego, przyznającym ludności polskiej w Gdańsku swobodny rozwój narodowy.

Wydawnictwo stwierdza, że przez zawieszenie „Gazety Gdańskiej” ludność polska w Gdańsku pozbawiona z stałą jedynej możliwości zajmowania się zagadnieniami w języku ojczystym. Obecnie senat gdański zawiadomił wydawnictwo że protest ten odrzuca.

Aeroplany na usługach misji katolickich

(KAP). W North Beach ks. William Flynn, dyrektor generalny „Marquette League”, dokonał poświęcenia nowego aeroplanu „The Alasca Missionary” („Misjonarz Alaski”). W uroczystości wzięli udział przedstawiciele urzędu lotniczego, władz administracyjnych i licznie zgromadzona publiczność. Kierować nowym aparatem będzie lotnik-misjonarz ojciec Jerzy Feltes, jezuita.

Nowy aeroplan misyjny, zaopatrzone w pływalki, które pozwolą mu odbywać loty z większym bezpieczeństwem nad wodnymi terenami Alaski, może być uważany za ostatni wyraz techniki awiacyjnej. Ma on miejsca dla czterech pasażerów, przyczem w każdej chwili może być przystosowany do przewożenia chorych.

„The Alasca Missionary” ułatwi kontakt między poszczególnymi stacjami misyjnymi, rozrzuconymi na olbrzymiej przestrzeni, około miliona kilometrów kwadratowych. Dotychczas misjonarze na Alasce byli tak dalece izolowani od świata, że białego człowieka widywali zaledwie raz na rok. Obecnie dzięki aeroplanowi każda stacja misyjna będzie wizytować raz na miesiąc.

Wykonanie ustawy t. zw. przeciwalkoholowej

Warszawa. — Ukazało się rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych oraz ministra Skarbu, zawierające przepisy szczegółowe o wykonaniu ustawy t. zw. przeciwalkoholowej. Rozporządzenie zawiera dokładne określenie procentu alkoholu w napojach alkoholowych, dalej ilość miejsc sprzedaży alkoholu w poszczególnych województwach przyczem na woj. Śląskie przypada 3000 miejsc sprzedaży.

Dalej rozporządzenie ustala, że w restauracjach i bufetach kolejowych wolno sprzedawać napoje alkoholowe tylko do spożycia w obrębie lokalu, nie wolno ich natomiast wnosić do pociągów i wogóle

poza lokal restauracji, z wyjątkiem piwa. W wagonach restauracyjnych wolno sprzedawać napoje alkoholowe również tylko do spożycia na miejscu sprzedaży. Podawanie przez restauracje i bufety kolejowe alkoholu jest zakazane w dni świąteczne od godz. 6-tej do 14-tej oraz po upływie pół godziny po odejściu lub przyjeździe ostatniego wieczornego pociągu i wcześniej niż na godzinę przed przybyciem lub odejściem pierwszego pociągu porannego. W parkach lotniczych i na stacjach autobusowych sprzedaż napojów alkoholowych nie może być uprawiana.

Już

ukazały się w Agenturach loteryjnych, Bankach Ludowych, w kioskach „Ruchu” i tysiącach innych miejsc sprzedaży

losy 3 złotowe

Wielkiej Loterii na

Pomnik Wdzięczności

Najów. Serca Pana Jezusa

w Poznaniu.

Clagnienie nieodwołalnie 7, 8 i 9 września.

Kilkanaście tysięcy wygranych wartości 90.000,— złotych.

Ku czci Polaka,

który zginął za wolność Węgier

Budapeszt. — W czwartek odbyła się w Kobanya uroczystość odsłonięcia na murze kościoła polskiej tablicy ku czci Feliksa Słowackiego, krawca żołnierza-Polaka, który walcząc o niepodległość Węgier, został rozstrzelany przez Austriaków w 1849 r. Tablicę ufundowało społeczeństwo węgierskie. Uroczystość poprzedziła msza święta, poczem w obecności posła polskiego dr. Lępkowskiego w otoczeniu personelu poselstwa i konsulatu przedstawiciel ministerstwa Honwedów, miasta, delegacji cechów ze szlendarami, dokonano — po odegraniu węgierskiego hymnu narodowego oraz po przemówieniu okolicznościowym posła do parlamentu Muellera — odsłonięcia tablicy pamiątkowej ku czci męczennika za wolność. Po odegraniu „Boże coś Polskę”, przyjął płytę w imieniu miasta delegat miejski, poczem wygłosił przemówienie delegat budapeszteńskiego cechu krawieckiego, prezes stowarzyszenia Polaków na Węgrzech dr. Bartel i przedstawiciel miasta. Następnie dokonano dekoracji tablicy wieńcami od ministerstwa Honwedów, miasta, cechu krakowskiego, stowarzyszenia polsko-węgierskiego i legionistów węgierskich, poczem zebrani udali się poprzedzani orkiestrami do kasyna miejskiego w Kobanya, gdzie odbył się uroczysty bankiet.

Dalsze umowy o budowę dróg asfaltowych

Warszawa. — W tych dniach podpisane zostały dalsze 4 umowy z firmami zagranicznymi o budowę dróg asfaltowych na przestrzeni około 120 km. Firmy te oparte o kapitały holenderskie, angielskie i francuskie, budować będą wyłącznie drogi asfaltowe, w przeciwieństwie do firmy włoskiej, która według podpisanej już umowy wybudować ma około 150 km. dróg podwójnie smołowanych. Ogółem więc fundusz drogowy udzielił ostatnio zamówienia na wybudowanie około 300 km. nowych dróg. Ostatnie 4 umowy zawarte zostaną na warunkach kredytowych 10-cio letnich przy oprocentowaniu 7 proc rocznie.

Za wybudowane przez siebie drogi firmy zagraniczne dają 10-letnią gwarancję.

Z diecezji.

J. E. Ks. Biskup Dr. Okoniewski zamianował kuratami: ks. dr. Maksymiljana Dunajskiego w Szczepankach, ks. Władysława Homę w Kiełpinach, ks. Konrada Schefflera w Kregu, ks. Franciszka Wilczewskiego w Zawdzie. Przeniósł ks. ks. wikariuszy: ks. Franciszka Baumgartę z Grudziądza do Kamienia, ks. Alfonsa Gońca z Zawdy do

Gorzędzija, ks. Oskara Hermańczyka z Kiełpin do Przdokowa, ks. Pawła Szarnowskiego z Pelplina do Grudziądza. Ks. Stanisawa Boehle z Kregu przeniósł na emeryturę do Zamartego.

— W ubiegłym tygodniu, odbywały się 3-dniowe rekolekcje dla organistów. Nauki odbywały się w Seminarjum Duchownym, przy udziale około 70-ciu rekolektantów. Nadto odbyło się walne zebranie w lokalu p. Prusaka, na którym omawiano ważne sprawy towarzyskie.

Z Pomorza

Aresztowanie niebezpiecznych bandytów.

Starogard. — Aresztowano sprawców całego szeregu kradzieży i napadów Szmidta Hugona z Kolicza oraz Kobiernyńskiego Bernarda ze Starogardu. Mają oni wiele przestępstw na sumieniu, które im udowodniono. Są to przeważnie kradzieże z włamaniem.

Jak wynika z przeprowadzonych dochodzeń, włamywacze mieli zamiar włamać się do kurnika p. Bieleckiego, który w tych dniach nabył 10 kur. Bandyci byli już w posiadaniu klucza od kurnika. Prócz tego również uplanowali włamanie do składu żyda Moszkiewicza.

Aresztowanie kierownika mleczarni centralnej.

Grudziądz. Na skutek zarządzenia prokuratora policja aresztowała niejakiego Brunona Szefflera, kierownika niemieckiej mleczarni centralnej przy ul. Tuszewskiej Grobli 10—12.

Aresztowanie Szefflera ma związek z nadużyciami, jakich dokonano w mleczarni. Bliższe szczegóły tej afery utrzymywane są w ścisłej tajemnicy.

Nowy Rok Szkolny w Pomorskiej Szkole Sztuk Pięknych w Grudziądzu.

Nowy rok szkolny w Pomorskiej Szkole Sztuk Pięknych, rozpoczyna się 2-go września br.

Nauka obejmuje następujące przedmioty: 1) studjum aktu, głowy, martwej natury i pejzażu, 2) malowanie z natury: portret pejzaż, kompozycja 3) modelowanie w glinie, 4) kompozycje ornamentu na podstawie pierwiastka regionalnego (motywach kaszubskich) zastosowanie powyższych motywów na kilim, batik, haft, i dekoracje. 5) technika: ołówki, węgiel, pióro, kredka, pastel, olej, akwarel, tempera, klej, 6) wykłady: anatomia perspektywa, historia sztuki plastycznej, ze specjalnym uwzględnieniem sztuki plastycznej w Polsce.

Rozporządzeniem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego dzieci urzędników państwa, studjacy w szkole zwolnieni są z opłaty szkolnej.

Zgłoszenia przyjmuje Dyrekcja Szkoły w Grudziądzu, ul. Lipowa 28 (Muzeum).

Na życzenie, szkoła wysyła prospekty bezpłatnie.

Ofiara kąpiel.

Świecie. — W Lubiewie wydarzył się smutny wypadek. Syn miejscowego obywatela p. M. Mroziska 24-letni Rudolf udał się jeszcze z kilkoma kolegami do pobliskiego jeziora na kąpiel. Podczas kąpania dostał udar serca i momentalnie utonął. Wydobyto już tylko zwłoki, które odstawił stroskanym rodzicom.

W Serocku utonął w jeziorze młynarz, który był zatrudniony w młynie p. Slutera. Krytycznego dnia udał on się na jezioro, gdzie z niewyjaśnionych przyczyn wpadł do wody i utonął. Denat liczył około 40 lat.

Zgon zasłużonego działacza.

Gdańsk. — Zmarł tu były prezes Koła polskiego w sejmie gdańskim, pierwszy prezes Gminy polskiej w Gdańsku śp. dr. Władysław Panecki, lekarz z zawodu, licząc 73 lata życia. Śmierć wybitnego lekarza i zasłużonego Polaka wywołała w szerokich kołach społeczeństwa głęboki żal i smutek. Niech odpoczywa w pokoju!

Wszystkim Szan. Czytelnikom z Nowej Ameryki

podajemy uprzejmie do wiadomości, że z dniem 1. września kasujemy naszą agencję u p. Westfala i dostarczać będziemy gazetę **wprost do ich domu**. Abonament upraszamy wpłacić w ekspedycji „Dziennika Pomorskiego” na przyszły miesiąc

Eksp. „Dziennika Pomorskiego”

CHOJNICE I POWIAT

Chojnice, dnia 24. sierpnia 1931 r.

Posiedzenie Rady Miejskiej

odbyło się w sobotę przy udziale p. burmistrza dr. Sobierajczyka radców: pp. Stamma, prof. Wagnera Grochowskiego. Na początku p. burmistrz wprowadził w dalsze urzędowanie jako członka Magistratu p. prof. Wagnera, którego podaniem ręki zobowiązał do gorliwej pracy dla dobra miasta naszego, co dotąd p. prof. Wagner z wielką gorliwością wypełniał. Sprawę bilansu Rzeźni Miejskiej odroczone. Żywe zainteresowanie w mieście, budzi sprawa Okr. Kasy Chorych, której główne biura administracyjne mają być w Chojnicach. Sprawa ta miałaby dla Chojnic wielką wartość a kilkunastu urzędników którzy by do Chojnic przybyli stanowiliby cenny nabytek dla życia gospodarczego Chojnic. Wyłania się zatem kwestja, gdzie biura te pomieścić. Otóż w ostatnim czasie między Magistratem i p. komisarzem Kasy Chorych toczą się pertraktacje w tym kierunku by Magistrat dostarczył ubikację porzebną do umieszczenia biur. Chciałoby oddać początkowo Kasie Chorych gmach po szpitalny, wobec jednak naglących potrzeb szkolnictwa powszechnego w Chojnicach, gmach ten musi być oddany Miejskiemu Gimnazjum Żeńskiemu a klasy opróżnione przez powyższy zakład, oddane do użytku Szkoły Powszechnej. Noszone się z zamiarem oddania domu przy ul. Dworcowej 19 (fot. p. Góralski) ponieważ dostarczenie potrzebnych ubikacji dla kasy w tym domu byłoby problematyczne, sprawę załatwiono następująco. Wartość domu przy ul. Dworcowej szacuje się na 50,000 zł. dotychczasowy gmach Kasy Chorych 30,000 zł, dochód z cegielni 10,000 i fundusz na opiekę nad matką i dzieckiem 10,000 zł. Czyni to razem 100,000 zł. za co zbuduje się nowy gmach dla Okr. Kasy Chorych, pod warunkiem że kasa urzędzi w tym gmachu łaźni publiczne i stację opieki nad matką i dzieckiem. Używanie łaźni dla biednych i bezrobotnych oddano by za cenę kosztów własnych. Odnieziono zatem jeszcze jedną wielką korzyść, że doszkanoby się wreszcie łaźni publicznej, której nieposiadanie nie bardzo chlubne świadectwo nam wystawia. Bez łaźni publicznej nie można mówić o higienicznym bytowaniu w mieście. Wkońcu p. Góralski zabrał głos w sprawie podatków od psów na co p. radca Stamm dał wyjaśnienie, oświadczając że bolączki podniesione przez p. Góralskiego, zostały już usunięte.

Następnie p. mec. Kopicki zamknął posiedzenie, podkreślając jego harmonijność i godną uwagę na troskliwość podczas obrad, o dobro grodu naszego.

Wielka rewja artystyczna

odbędzie się jutro — we wtorek w wielkiej sali „Hotelu Centralnego“. Początek o godz. 8,30. Jest to zarazem beneficjum znakomitego humorysty Raska, a współdziałać będą artyści zamiejscowi. Szczegóły w anonsie.

Na manewry

Wczoraj o godz. 7-ej z orkiestrą na czele, wyruszył tutejszy I Batalion Strzelców, na manewry, by wprawiać się w sztuce wojowania. Odchodzące wojsko zegnali rewni i znajmowi życząc im powodzenia i rychłego powrotu.

Kradzieże.

W nocy z wtorku na środe ubiegłego tygodnia dokonano kradzieży ziemniaków na majątku Igły, tym razem z przyległego terenu baraków przy ul. Mickiewicza. Sprawcy dość poważnie dali się majątkowi odczuć a sami niezbyt dużo zyskali, jak się zdaje, bo z powyrywanych krzów zabrali tylko większe kartofle, pozostawiając resztę.

Słpząca u właściciela restauracji kolejowej p. Plombona Fr., niejaka Sucharska Regina, wyraziła swemu chlebodawcy chęć porzucenia posady, na co tenże się zgodził. Atoli gdy po jej odejściu do kładniej nieco zbadano stan bielizny, zauważono wśród niej dosyć wielki brak a szczególnie brak chusteczek i ręczników. Niemierna służąca oddaliła się w niewiadomym kierunku. Dochodzenia i pościg w toku.

Sensacyjna wiadomość dla Chojnic.

Od chwili, gdy dźwiękowiec rozpoczął swój zwycki pochód po całym świecie, toczyły się namiętne spory pomiędzy zwolennikami a przeciwnikami nowego wynalazku. Jak zwykle, wbrew najlepszym argumentom kwestja została rozstrzygnięta przez same życie. Dziś żaden właściciel kina nie zastanawia się czy zaprowadzić aparaturę dźwiękową, lecz co najwyżej — jaką zakupić aparaturę, no i... z jakich funduszy.

Dyrekcja tutejszego kina po długiej obserwacji działania aparatów zdecydowała się na wielki wysiłek, sprowadzając aparaturę najnowocześniejszą. Przeciem stwierdzono wysoką sprawność techniczną tej aparatury i czystość dźwięku.

Aparat w Chojnicach wbudowany na podstawie długoletniego doświadczenia zebranego przez firmę, oddany zostaje p. Krzyżniewskiemu w formie idealnego aparatu do projekcji dźwiękowej. Stoi on na najwyższym poziomie aparatów tego rodzaju i gwarantuje bezwzględnie pewną, bez żadnych przerw pracę

Otwarcie kina dźwiękowego nastąpi już wkrótce. Prace instalacyjne rozpoczną się w tych dniach. Dokładny termin otwarcia jeszcze zapodamy.

Piłka nożna.

Wyniki wczorajszych spotkań piłkarskich przedstawiają się następująco. II druż. „Chojniczanka“ — II druż. „Sokol“ 1—0. W spotkaniu tem przeważała Chojniczanka. I druż. „Chojniczanka“ — I druż. „Sokol“ 3—2. Gra pierwszych drużyn zasobna w szereg gorących i emocjonujących momentów a obfitując w dobre pociągnięcia przeważnie jednostkowe, mniej zespołowe mogła zadowolić przybyłych gości. Gra niektórych jednostek czasami świetna. Gdybyśmy tak dołączyli z naszych 8-miu drużyn stworzyć jeden silny zespół. To proszę państwa, jak byśmy „lanie“ dawali Łobżenicy, Tczewowi, Starogardowi i Czernskowi. Lecz dopóki to nie nastąpi to Chojnice w innych miastach zawsze dostaną „lanie“ i jeszcze raz „lanie“. Zastanówcie się piłkarze!

Pożar w Pawłowie.

Dnia 23. 8. około godz. 13,20 wybuchł pożar w stodole rolnika Synaka zam. w Pawłowie. Płomienie zniszczyły całe żniwo i część maszyn rolniczych. Szkoda wynosi około 4000—5000 zł. Synak był ubezpieczony zaledwie na 2000 zł. Zachodzi podpadlenie. Na miejsce pożaru zjechała Straż Pożarna z Chojnic. Brak wody i opieszałość współmieszkańców akcję ratunkową i bardzo utrudniły. Potępie nie godne jest, że sąsiedzi zamiast ratować bliźniego mienie, stoją i gapią się. Tu winna policja użyć pałki gumowej i zmusić do pomocy.

Przez zieloną granicę.

Niejakiś Polon Piotr, bez stałego miejsca zamieszkania znudzony włóczęgiem się w Polsce, postanowił spróbować swego zawodu w Niemczech. W tym celu udał się nielegalnie zagranicę, lecz rychło został przytrzymany i odtawiony z powrotem do Polski.

Ofiara „czystej“.

Niejaki J. Wiśniewski ze Starogardu, bawiąc okazyjnie w Chojnicach, uraczył się do tego stopnia „czystą“, że postanowił przenoćować na środku ulicy. Mimo, że był pijany, jednak był na tyle ostrożny, iż wybrał ulicę mniej używaną przez pojazdy mechaniczne, bojąc się przejechania. Położył się więc na bruku na środku ulicy Szpitalnej. Patrolujący policjant przeraził się widokiem skurczonyj postaci pijaka, przypuszczając nawet wypadnięcie z okna względnie jakiś inny wypadek. Nachyliwszy się, spostrzegł rychło zapach „czystej“. Wobec tego zabrał pijaka ze sobą do posterunku.

Elektryfikacja Pomorza.

Prezes Związku Przedsiębiorstw Elektrotechnicznych inż. Z. Okoniewski, o którego przybyciu do Warszawy donieśliśmy, był przyjęty przez ministra Robót Publicznych inż. Norwid-Neugebauera w sprawach związanych z zamierzoną elektryfikacją Pomorza i Poznańskiego przy współpracy kapitału szwajcarskiego, którego przedstawiciele w niedługim czasie mają przybyć do Warszawy.

Antenę nie zawsze wolno założyć na dachu.

Sądownictwo polskie dotychczas niewiele miało sposobności do roztrząsania spraw związanych z radjem zapewne z powodu mniejszego rozwoju radiofonji i wnikięcia jej w życie, w porównaniu ze stosunkami zagranicznymi.

Z tem większym zaciekawieniem należy więc przyjąć wyrok, wydany ostatnio przez najwyższą instancję sądową — przez Sąd Najwyższy, który wydał niezmiernie charakterystyczne orzeczenie.

Rozpatrywana była skarga kasacyjna na wyrok Sądu Okręgowego w sprawie sporu o prawo założenia anteny na dachu. Sąd pokoju oddalił powództwo lokatora, który dowodzi, że przysługuje mu prawo do założenia na własny koszt anteny na dachu. Sąd Okręgowy natomiast stanął na przeciwnem stanowisku, przyznając słuszność lokatorowi i zatwierdzając jego powództwo.

Właściciel domu wniósł skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego.

Sąd Najwyższy doszedł do wniosku, iż nie zostały należycie zbadane okoliczności, dotyczące założenia anteny i polecił Sądowi Okręgowemu ponowne rozpatrzenie sprawy.

Najbardziej charakterystyczne i interesujące były tu ogłoszone motywy wyroku, dające wyraz poglądom najwyższej naszej instancji na radiofonję

Sąd Najwyższy stwierdził między innemi, że chociaż jest rzeczą powszechnie wiadoma, iż urządzenia radiowe, należące do zdobyczy techniki, posiadających wybitne znaczenie dla rozwoju kultury znalazły obecnie szerokie zastosowanie i zaprowadzenie w najetych lokalach odbiorczych wraz z potrzebami dla nich przyrządami, należy naogół sobie używania mieszkania — to jednak mylnie jest mniemanie Sądu Okręgowego, jakoby zakładanie anten na dachu mogło być zawsze dopuszczalne, pomimo braku zezwolenia właściciela nieruchomości.

Sąd powinien w każdym poszczególnym wypadku rozważyć, czy zachodzą okoliczności, wyłączające wogóle założenie anten z powodu właściwości budynku (np. słaba budowa, specjalna wartość historyczna lub architektoniczno-estetyczna),

Z OSTATNIEJ CHWILI

Kryzys gabinetu w Anglii

London, 24 sierpnia. Baldwin, wódz konserwatystów, i sir Samuels, jako zastępca Lloyd Georę, wodza liberałów, wezwani zostali do króla który przyjął także Mac Donalda.

Rokowania trzech partij rozpoczną się dziś w południe.

London, 24 sierpnia. Sądzą tu, że utworzony zostanie osobno rząd konserwatywny Baldwina z zagwarantowaniem poparcia liberałów, albo rząd koalicyjny również z Baldwinem jako premierem. Do rządu takiego weszłoby także kilku dotychczasowych ministrów z Labour party.

albo innej przeszkody, czy sprzeciw właściciela ma podstawę w uchylaniu się lokatora od zasosowania przyjętych w praktyce wymagań technicznych — czy też przeciwnie, odmowa zezwolenia nie ma poważnych przyczyn i stanowi przejaw nadużycia prawa.

Innemi słowy, Sądy powinny każdorazowo zbadać, czy zachodzą okoliczności, które usprawiedliwiałyby odmowę właściciela domu, czy też odmowa nie ma poważnych podstaw i stanowi przejaw nadużycia prawa, czyli tak zwaną szyskanę.

Z sali Sądowej.

Wyrokiem tu. Sądu Okręgowego zasądzony został niejaki Michał Kl. z Borzyszków pow. Chojnic o wymuszanie na 1 miesiąc więzienia z zawieszeniem kary na 1 rok.

Antoni R. z Suwałek za kradzież na 8 miesięcy więzienia.

Konrad Gładz bez stałego miejsca zamieszkania, za kradzież z włamaniem na 6 miesięcy więzienia.

Znaleziono

torbę damską, portfel z dokumentami i płaszcz męski. Wymienione rzeczy odebrać można w Miejskim Urzędzie Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego (Rynek nr. 2).

Popieraj Przemysł Krajowy!

Firma CHEMIMETAL S. A. w Zawierciu, wyrabiająca powszechnie znaną pastę do obuwia „ERDAL“, korzysta z przywileju, nadanego jej przez Ministerstwo Spraw Wojskowych. Otrzymała ona zezwolenie na umieszczenie napisu na pudełkach, zawierających pastę do obuwia „ERDAL“ z czerwoną żabą, że M. S. Wojsk. zaleca pastę do użytku w wojsku.

W związku z dzisiejszymi nakazami chwili „Popieraj Przemysł Krajowy“ jest to fakt godny zanotowania. dowodzący o wysokim poziomie wytwórczości polskiej.

Firma CHEMIMETAL na to zasłużyła, gdyż wyroby jej są rzeczywiście doskonałe.

Z KINA

Kino Nowości

wyświetla dziś w poniedziałek o godz. 8,30 wielki przebój sezonu! „Odwieczny trójkać“. Wstrząsający dramat życiowy, osnuty na tle stosunków małżeńskich. W roli głównej uroczą gwiazdą amerykańską Bessie Lowe i Clara Vindsor. Świetna gra na tle przepysznej wystawy! Urozmaicona akcja! Przygrywa świetnie orkiestra p. Kamińskiego.

Gleba Płodów Rolnych w Poznaniu

Poznań, dnia 22. VIII. 1931 r.

Warunek: bandel suchy, ład. ładunki wagonostawa zaraż. 100 kg., w 1000.

Zyto	20,00—20,25
Pszenica	19,50—20,50
Jęczmień przemysłowy	17,75—19,25
Jęczmień browarowy	21,00—23,00
Owies nowy	15,50—16,50
Mąka z. 65% w. w. w. k.	31,50—32,50
Mąka p. 65% w. w. w. k.	32,00—34,00
Otręby żytnie	13,00—13,75
Otręby pszenne	13,00—14,00
Otręby pszenne (grube)	13,75—14,75
Rzepak	26,00—27,00
Groch Victoria	24,00—27,00

RUCH W TOWARZYSTWACH

Tow. Głmn. „Sokol“ — Oddział Żeński. — Zebranie plenarne odbędzie się w poniedziałek 24 bm. o godz. 8 w lokalu p. Węsierskiego. Obecność wszystkich druchen konieczna. Czołem! Prezeska.

T. G. „Sokol“ — Sekcja gier sportowych — Dziś w poniedziałek trening w piłkę koszykową o godz. 6,30 przy Konwikcie. Kierownik.

T. G. „Sokol“ — Sekcja lekkoatlet. — W wtorek 25 bm. trening lekkoatletyczny od godz. 6 na boisku w lesie. Naczelnik.

Baczność SMP. Dziś o godz. 18 ćwiczenia siatkówki w szkole handlowej. Przybycie druchen ćwiczących konieczne.

Tow. Pań św. Wincentego a Paulo. — Zebranie Tow. Pań św. Wincentego a Paulo odbędzie się tym razem dopiero w środe, dnia 26 sierpnia 1931 r.

DLA MŁODZIEŻY SZKOLNEJ.

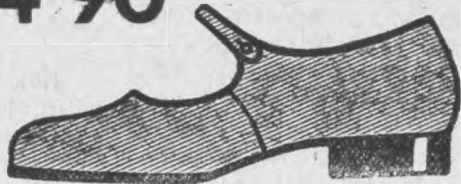
Hata

8:90

Fason 2651-05
Wygodny dziecięcy pantofelek z boksu lub lakieru na miękkiej skórzanej podszewie i niskim obcasie.

14:90

Fason 2642-05
Praktyczne pantofelki z brązowego boksu. Bardzo wygodne i trwałe. Odpowiednie do codziennego użytku i na niedziele.

19:90

Fason 1134-22
Eleganckie i wygodne półbuty z brązowego boksu cielecego, na mocnej skórzanej podszewie i gumowym obcasie.

16:90

Fason 3672-22
Dla chłopców do szkoły te sznurowane buty z czarnego boks cielecego. Mocna podszewka gumowy obcas.

Telegram

Jutro, w wtorek o godz. 8.30 wieczorem w wielkiej sali „HOTELU CENTRALNEGO“ wielka rewja artystyczna benefis znanego artysty p. Raska z udziałem innych artystów zamiejscowych z bogato urozmaiconym programem przy dźwiękach orkiestry p. Kamińskiego. Sala urządz. dancingowo. Wstęp 150 zł. Uprzejmie zaprasza **Skwierawski**.

Przetarg przymusowy

W wtorek dnia 25. 8. 1931 r. sprzedam największej dajacemu za gotówkę: w Nowej - Cerkwi o godz. 11-tej przed południem 6 uli, zbiór żyta z ca 2 morgów, 1 stół dębowy, 1 bibliotekę

W. Kowalski
Kom. sąd Chojnice 1417

Hotel Centralny

Od dziś codzien

Dancing

Skład kolonialny

z pomieszkaniem dobrze zaprowadzony z towaram lub bez zaraz do sprzedania
Zgł. Mickiewicza 17. skład.

Próżne mieszkanie

I pokój i kuchnia od 1 września do wynajęcia
Szosa Gdańska 19.

uczenica

Potrzebne zaraz do oddziału modniarstwa
Zgłoszenia skierować należy do firmy
Juljusz Schreiber
Chojnice, Rynek 17.

Rosze z kwiatami, róże, kwiaty cięte, wieniec

poleca ta io
L. Howe
Ogrodnictwo
Człuchowska 53

Karty do gry

do nabycia w księgarni **Dzien. Pomorsk.**

Na rozpoczęcie szkoły

Polecam się jako sumienny nauczyciel muzyki i udzielam lekcji gry na skrzypcach, wioli, cytrze mandolinie i wszelkich instrumentach dętych po cenach przystępnych.
Specjalność: Organizacja chorów i orkiestr.
Godziny przyjęć dziennie od 3 — 5 w domu p. Falkensteina — Brama Człuchowska.

Wł. Urban - Masełkowski
em. ka elmistrz W. P. n. uczytel muzyki.

Dostarczamy

D•R•U•K•I

wszelkiego rodzaju, jak : formularze, rachunki, papier kancelaryjny z wydrukowaną firmą, memorandum, koperty, plakaty, programy, zaproszenia weselne i na wszelkie uroczystości, cenniki, wizytówki, katalogi, świadectwa szkolne i wszelkie prace wchodzące w zakres pracy drukarskiej. Gwarantujemy za wykonanie czyste, rzetelne i po przystępnych cenach.
Największa drukarnia na miejscu i okolicy

Drukarnia Dziennika i Ludu Pomorskiego
Chojnice, Człuchowska 13.

Na sezon szkolny polecamy:

teki, tornistry, książki, słowniki, tabliczki, gąbki, zeszyty, bruljony, piórniki, cyrkle, kompas, kredki, farbki, trójkąty, linje i t. d.

Księgarnia Dziennika Pom.

KINO NOWOŚCI

W poniedziałek 24 bm. o godz. 8.30 wiecz.
Wielki przebój sezonu!
Odwieczny trójkąt
Wstr. sąjący dramat życiowy, osnuty na tle stosunków małżeńskich
W roli głównej uroczą gwiazdą amerykańską
Bessie Lowe i Clara Vindsor
Świetna gra na tle przepysznej wystawy! Urozmaicona akcja!

„Własna osada“

Udzielamy bezprocentowych pożyczek na budowę i na spłatę hipotek
Potrzebny własny kapitał 10-15% od kwoty pożyczkowej, który oszczędzić można w małych ratach miesięczn. amortyzacja 6-8%
„HACEGE“ Sp. z o. o. Gdańsk.
(a. g. m. b. H.)
Hansaplatz 2 b.
Prospekty na życzenie bezpłatnie

Wytnij i podaj drugiemu!

Kwit mies. na zamówienie gazety.

Niżej podpisany zamawia w urzędzie pocztowym:

Tytuł gazety	Czas przedpłaty	Abon.
„Dziennik Pomorski“	wrzesień 1931	2,91 zł.

Gazetę proszę dostarczyć mi do domu, a przedpłatę ściągnąć przez listonosza.

Imię, nazwisko i dokładny adres zamaw.:

Pokwitowanie poczty:

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy,

dnia, _____ 1931 r.

Kwit mies. na zamówienie gazety.

Niżej podpisany zamawia w urzędzie pocztowym

Tytuł gazety	Czas przedpłaty	Abon.
„Dziennik Pomorski“	wrzesień 1931	2,91 zł.

Gazetę proszę dostarczyć mi do domu, a przedpłatę ściągnąć przez listonosza.

Imię, nazwisko i dokładny adres zamaw.

Pokwitowanie poczty:

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy

dnia, _____ 1931 r.

F A R B Y

Farby w proszku, do pokostu i farby wodne. Wyroby polskie i zagraniczne, wyważone na funty i w beczkach.
Pokosty czyste lniane, fabrykat swojski i holenderski, farby **gotowe, olejne** farby **lakierowe** do użycia domowego, fachowo przyrządzone **lakiery**, pendzle, szablony, tapety.
Jak na największy wybór tylko pierwszorzędnej jakości. — Ceny umiarkowane.
Drogeria, Handel Farb
BRACIA HUBERT
właśc. **JULJAN HUBERT**
Chojnice, Pom. Gdańska 18
Rok zał. 1894. Tel. 219.